

A dark, atmospheric photograph of a cloudy night sky. A crescent moon is visible in the upper center, partially obscured by a large, bright, glowing cloud. The sky is filled with various shades of grey and white clouds. In the foreground, the dark silhouettes of church spires are visible, with one prominent spire on the left and a larger, more complex one on the right. The overall mood is mysterious and dramatic.

Петро Мурянка

ПЛАНЕТНИКЫ

Петро Муryanка

ПЛАНЕТНИКЫ

давны і новы вершы

СТОВАРИШЫНЯ ЛЕМКІВ
КРЕНИЦЯ – ЛІГНИЦЯ
2001

„Planetnyky”/ „Planetnicy”

© Copyright by Petro Murianka, 2001

© Copyright by Stowarzyszenie Łemków, 2001

На окладинці і серед тексту
знимкы **Петра Басалигы**

Na okładce i wśród tekstów
zdjęcia **Piotra Basałygi**

Фотографія автора збіркы:
Андрій Стафиняк

Fotografia autora zbiorku:
Andrzej Stafiniak

Książka ukazała się dzięki dotacji
Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

ISBN 83-909730-4-9

DTP i druk: P.P.H.U. JAS-POL POLIGRAFIA
33-380 Krynica, ul. Kraszewskiego 77
tel. 018 477 74 80

Серед дороги

Якы вас буду творил
мої вершы новы
кед мі не остало
до щыпок любви

Чым сковынчал буду
кед єм серце стратил
і уж єм тьма
што во мі плакали
не богатий

Кому вас буду складал
кед ніт мого сьвіта
кед серед дороги
до Тебе небого
стаю шліпий

Крениця, 1990

Бродяча балада

Сонечка денце ся знизило,
Гора на гору тін шмарила.
Підеме домцю, мій сыночку,
Зайде пас ночка.

Вітер ся з вітром деси сварят,
Шалено скачут по копарях.
Под, нахолятко, под же, скоро,
Уж плачут горы.

Небо уж тріщыт, огньом січе,
Пекло на землю з собом кличе.
Бозьо ма хыжку, там під кряком,
І нам даст таку.

Сьвіт каженіе, плюс, врещыт,
Хце обернути долю плечом,
Што-б наша хыжа, разом з нами,
Жыла вандрами.

Понад горами блідне ночка,
Пробуд ся, пробуд, мій сыночку.
Домці підеме зас глядати
Сьвітом горбатым.

Чмель, 1973

Гудаку, грай

Грай же мі, грай,
Гудаку грай,
Забуд цілий сьвіт в дрячых звуках струн.
Про рідний край,
Гудаку грай
Пісню тамтых літ – смеречыны шум.

Вдар по струнах, най задзвонят,
Вдар, як перуном вріж,
Плач зо сьміхом най ся гонят
По потоках, по выгонах,
Най досягнут хмар,
Што-б почул цілий сьвіт,
Най на убочы злетят зас –
До царства младых літ,
Де мій пламін згас,
Уж на вікы згас.

Мій біль нестерпний, гіркій є,
Мій біль – зьвірины гріх,
Зато же істи ся ій хце,
Дня, сонця, волі жде
В темній тени стріх.

Грай же мі, грай,
Гудаку грай,
Жебым стратил час, жебым забыл сьвіт.
Мій рідний край,
Коханий край –
Жебым нашол зас, як в блаженным сні.

Жебы так дахто

Чом то мя нич не мучыт
нич мя не смутит
втих біль пекучий

Чом то плакати уж не знам
чого мі слезы не ідут
Так як колиси

Чом уж любови нікому не дам
і ненависти

Капітель різблений
на раменах моіх поставлений
стоїт
як бы стояти мал літ тысячы
Німіий
на вітер
на дощ
на сонця пекло горяче

Жебы так дахто
біль одчытати міг
Нео-Спаргы

Чмель, 1972

Дни

Коту на пец
мама молоко подавали
бо ся зостаріл
і зыйти не міг

Жаль ім было
кітчых дни

А мі на пецу
жыгтя бырміло
зыйти ся не хтіло
хоц сонце по сьвіту ходило

Я мал потля
своіх дни

Чмель, 1972

XX

Деревцѣом зеленым
я сонце носил в жмени
ранішню росу
пил спрагнено
синяву неба
слоту осени
я знал кохати
я знал плакати

Костуром сукатым
я зубы стискаю
на жытя рідку мережку
сходжену стежку свою
проклином

Не знаю уж кохати
плакати не дам рады
а сонце што-м носил в жмени
зышло на дзяды

Чмель, 1974

Уж не дігоню

Уж вас не дігоню
мойого неба
білы хмары

За векшу як землі
долі горбину
сте ся поховали

За яку провину
сте мі вкрали
бытіє по закону

До скону
під тыма чорныма
простору мушу глядати

А мзду
самоу собі
прийде воздати

Чмель, 17.05. 1974

Камелеону посланіє

Не повім вам братя
о радості
не повім вам
о слезах
Вы добрі знате
де їх меджы

А коли почувсте
як серед мене і вас
над Ливаном
буйний глас
прошуміл
як в кедрі вербу взріл
пробачте
Може не стати го было
може не хтіл
може не зрозуміл

Знам
як і вы знате
— же так по своєму —
Хоц голуб пташок
Божий і добрий
чого-ж ним мі быти
кед я ся астрябом родил

Не возму з ручки пшеничкы
она байцувана

а мі же сонце жытя
полудня не дїтхло
на чыісу біду
молодий єм і міцний
хоц душа нераз
в кутику плаче тихіцько

Дякую вам братя
коли так
а не іначы
А коли не так
на хырбет Бескіда ся зопру
іщы раз заплачу

Вежа, 29.04.1975

Отверанка

Виставлю сой хыжку
над потічком
Маленьку
тіцьку
лем з більшым од саноцкого
вікном
лем з оддільныма дверяма

Хмарами огороджу
зроблю отверанку

Николи ем своей не зазнал
а преці
кадиси выпести мусят
зо світа того
Мурянку

Вірхня, серпен 1988

Серед люди

Стал єм
же піду до люди
бо барз мя болит

І-м пішол
і шчы барже болит

Крениця, 3.01.1985

Писаня і ораня

Кед ем іщы орал
не стати мя было
быти поетом

Кед ем уж в люди
поетом
не стати мя на то
бо орю

Жыє чловек

По ночы
дримкачым оком
пізрил єм до вікна
потягу скоробіжного

І диво – предиво
дорастаючы
доквітаючы уж зерна
єм взрїл

Боже, Боже
Жыє на сьвіті чловек
і сьвіта не видит

(Так мі напиште)

Ни дня народжыня,
ни смерти
не пиште – то глуны даты.
І так ся вітрови
дадут стерти
і з вашой одыйдут памяти.

(Мурянка)

Крениця, 1990

Кесареве – кесареви

Гласкал єм кота по шерсти
кіт ся мі лестил

Погласкал єм кота під шерст
кіт мя вжер

І вір ту
сьвіту

1982

Огрій мі душу

Танцує в поли біла задуява
срібным вельоном
вкрыват зелен ліс

Но нибы гріє кальорыфер
а чомси студено
Як біс

Крениця, 1993

З Дарвіна

Будеш скакал як малпа
з балькона

Што ті по дверях
Циган ся без них обышол

Замкнене посіджыня

— І што же ВИДИШ
в тым лемківстві
яку історію
заран яке

— ЧУЮ

— О
ту ти пуцу
позерай
Осем миллионів
з голоду вмерло
в 30-ых

— Та зато я
сьгтий мам вмерти?

Горлиці, 13 ЛЮТОГО 1990

Так Петрусю І

Видно по твоїм почерку
яке-с перко

І не прий ся
бо зіприєш

Як Мусоргскій
з червєньм носом

Так Петрусю II

Уж ся не папрам
жадном політыком

Од днес не тыкам
што на трэфным столі

Вшытко за собом замыкам
Окрем болю

Так Петрусю III

До трьох раз штука
уж ся не выкрутиш

Хоц бы-с де пукал
уж ся не вывинеш

...А Мама гварили –
Вшытко ся мине...

Крениця, яр 2000

Бранденбургска Брама

В моім маленькым краю
фан не вішають
на монументах

В моім маленькым краю
далеко деси там
на Лемковині
до фан лем вітер
а монументом
горы сиші

В моім маленькым краю
надії
не мають дивізій

Та до цна подібні
жыють
і вмерають

Райхстаг

Тихо ту
і порожньо
і смутно

Такі-м ту
як макове зеренце
пред Яворины грудми

І доправды не знам
котре трагічнійше
котре з нас барже смутне

Oranienburgerstrasse

Альтернативна культура
гварят

Домы од бомб не гоены
вікна як шліпы очы
Люде як рогалі
лем сіно класти на них

Не знам – ци вільны
не знам – ци щесливы
Але мают
альтернатыву

Берлін, 13 серпня 1993

Нич мине ніч

Сниют ся мі дивны сны
яких не выдумаш
в найчуднійшым вершы
якы ся не снили нигда перше

Сниют ся мі дивны сны
На єдиных
задній з бічном стінах
стоїт знаний дім
хтоси спід не землю вынят
дно бетоном вылял на рівніцько

Сниют ся мі сны предивны
Мериндю завивам в чыстіцькій пергамін
і такой мя будит
брак оддыху в грудьох
бо в тым пергаміні завинений сам єм

І зас ся мі верзе тот бетон студений
а я так в земличці рідній залюблений

Ід гет
втіч ніч

А я сой стану при постелях діти
і слеза під зрінком заблісне
кед сонце засьвітит

Як написано

Присыпало тя земля моя
на біло
Тепло Ти
тихо
Одпочываш

Нихто не Твій
плугом Тя не ранит
бороном не калічыт

Чуеш земля
як вірно
тихістю своїм кличу

Ждий мя
я ся верну г' Тобі

А кед бы і ні
та сын мій
внук

А кед бы і ні

І так ся зыїдеме
деси
даколи
При Йоановым Єднаню

Білцарева – Воєнне, 2000

Серце і рука

За барз Тя кохам Білцарево
жебым написал для Тебе
добрий верш

За барз шалени-м Білцарево
І маш мя такого
як хцеш

Рука за серцьом не встигат
напрасно ся двигат
до пера

Зодніе ден во німу ніч
І такс є заран
як вчера

Кед быс ся дакус зостаріла
престала грудми фалювати
стратила красу...

Лем же то рука
без часу
зовяне

І того што серце носило
незаписаным остане

Білцарева, 2001

ЯВОЖНО

На кістю народу мого
на плодотворнім фосфорі
выріс ліс
березовий

Конарі квітньом зелены
проречте слово

Шумом без вітру промовте
тишыном без шуму
словом без слова повідajte
як ту бьлію

Адже з той землі роснете
з того фосфору
і знате тайну неедну
што незнаньом болит

Ци то заправды так бьлію
же аж і ту не клячали

Жебы і мы – іх сынове
в недрах матери іпцы
на західнім піску
клячати не знали

Березы білы од стыду
шуму молчаня

молю ся до вас (не за вас)
хвильом дознаня

Не ношу жалю в собі
уж до никого
Адже никого над нами
Окрем Бога

На слезах народу мого
на плодотворній соли
выріс ліс
сосновий

Ой, сосны, сосны
такы сте выросли

На соли народу мого

*Слова вродили ся в явожняньскым лісі,
записаны дома – в ярі 2001 рока*

Америка

Початком осені 1987 рока
Ансамбль Пісні і Танця
ЛЕМКОВИНА
вийхал на місячне турне
по Канаді і З'єднаних Державах Америки,
ансамбль великій товды, славний і шануваний,
ведений дотепер на сценах
через Ярослава Трохановського,
в Америці же (як і до Америки)
– по частині на сценах, поза нима же в цілості –
через польско-америцького Жыда
і верхушку
Українського Суспільно-Культурного Товариства.

Для першого з остатніх числил ся лем бізнес,
для верхушки УСКТ –
збережыня вірнопідданства ПНР (PRL),
для української діаспори – чыстота расы і ідеї.

Для нас же – керівництва і членів ансамблю
(за винятком гнид) –
числила ся передовиштыкым
лемківскіст і ей промоція в великым світі.

Поїхали мы виштыко єдно –
як братя до Братів,
што в публикаці „Нашого Слова”
перекладало ся як
„Брати до братів”.

Та не лем тотя языкова злослівіст
стала ся причыном, што
ЛЕМКОВИНА
до свойой давной велькості, славы і пошаны
на двигнула ся уж николи

Похвала пісні

З достойной трибуны
за *євшан-зілля* тя маюч

Під небеса несуч
величаюч

А знам прецін добрі
же як гавран крачуч

Же-с ім
бодачком колячим

Копія

Зас піду заран сьпівати
капіталістам

За зелен піняз тя продам
лемківська пісне

І плакал буду за тобом
ціліцьку ніч
в готелю Сомервіль

НН

Так долги рокы
іконом ес была
лемківском
смутком Візантіі
теплом барокко

Аж пришол пікассо
і ты окрасил
в ошаленіліст дику
в біліст кырваву
німіст крику

І очы лем лишыл
тамты очы
смуток Візантіі

Мы надлюде

Ми не є лемки
ми українці
з Лемківщини

З Лемків
щыны

Нашлїдство внукам

Дали сте їм гонды
Лем душы дати
не годны

Америка

Велика-с мі
Америко

І нич більше
І лем тілко

Сателітарний програм

Ікдесят церкви Клівленд
мало не Кьїв Мономаха

Кажда свойого Батька має
в противну страну махат

Зелене світло
в дорозі на нічліг
в Пана Панаса

— Дивиться – там угорі!
Бачите?

— Та бачу -
синьо-чорне небо

— Дивиться де треба -
он червоне світло
мусимо стояти

— ???

— А тепер зелене
можемо їхати

В лазничці Пана Панаса

— Коли покрунете сюди
зимна вода летить
А коли туди
ану – дайте руку

І вважайте...

(Ід ся сам втоп
дурбаку)

Пісня ветеранів

(в подражаніє Маяковському)

Велика армія
ряд за рядом
кресло за креслом
зад за задом

Велика армія
пісню несе
брюхо при брюху
кресло в кресло

Вельможы світа
генералы
Кед бы не кресла
та бы впали

Выполнена роля

Зміг єм ся
як міг єм
до вышніх низкості

Але якій был єм
такі-м остал

Америка, жолтен 1987

О два роки I

Земля сіром слотом
нибы чугуом ся оділа
А ту над хмарами така ясність
така біліст

На землі остало найріднійше тепло
А ту така смутність встекла

О два роки II

Там за Вельком Водом
на рід мій ярчаний
і на мя плюють
болотом мечут

Лем єдну
як все єдину
лемківску гуньку на собі мам
Во што ся преблечу

*18 вересня 1989
на трасі Амстердам – Торонто*

Недосьпіваний триптих

Ярославови

Де-ж Твоя зеленіст
Братчыку
де-ж ся поділа

Де-ж твої крыла
Братчыку
де-ж Твої крыла

Ци їх кырвавиця не встергла
ци їх крива кривда покривила
ци звіряча жажда здремузгала
ци чловеча завист поламала

Де-ж Твої крыла
Братчыку
де-ж Твої крыла

Товды ішці
в добі кременя кресаного
всім по дорозі было

Давал єс ім
оген
жытя горіюче

Над неспаным Твоім вікном
вітер квіт черешен тручал
по яличках дзьргал
любов Твою вельку

Гушелькы
опаленілым бортачком
в сьміху радости плакали
Перуньскым потрясаным
гналі Твій голод
і розкіш
і зліст і жаль

І надію
же під вікном Твоім неспаным
ялиц ліс вырасне
попри собі стане
і зашумит

Запуміл
Двадцет долгых років
тілко як дорастат Чловек
натхненым пророком
псалмы лемківскы сьпівал

Над степом вран краче
зогненом лемківском дольом
перекотипольом
вітер ся забавлят

А ту
медже Сухом Сосном
а Бортньом Гором
хмары больом
роснут

В неспаным облачку
дві зьвіздочки шклячы
ярят ся проято

І тихо
тихіцько
без до-соль-мі
течут потічки

Крениця, в ден Успіня Божой Матери 1990 рока

Брату Желемови намогильний сьпів

*Воду прошед, яко сушу,
єгипетскаго зла ізбіжах*

(Похоронний канон)

П р и п і в

То нич Поете
то нич
така смерт не смерт

Хоц жаль
же ес ішол
домів не дішол
за жытя того
в світі тым

То нич Поете
то нич
Твоя смерт не смерт

Хоц жаль
же-м Ти не встиг
оддати чести
за жытя того
в світі тым

Піснь 1

Завчасу пришла зима
того рока
Ани ся буки не потрясли
як грудкы кырви заляклой
червеніют в сьнігу
ани ся осін пастуша
шелестом вільным не збыла
ани ся сны не доснили

Як смерт
завчасу пришла зима

Піснь 2

Ждали мы Тебе на Ватрі
Же кед ес перешол Тобол
і Вятку і Каму і Вычегду
та Сан перейдеш

Одгале
з Бортного
без Корнуту
лем руку протягнути
до Вапенного Твого

І был ес Брате
добрі єм Тя виділ
на горбку
під ясеньом ес сідил

Все ес ту бывал
будеш в нескінчяня
нигде ес не ходил
не знал ешелонів
а т а м т о

Тамто
лем сонне виджыня

Піснь 3

Іщы Ти напишу
бо-м не встиг Брате
бо-м не встиг

Же вершы Твої чытают
мої дітчы
же знають Твого Сына
Гостя з Лемковины
І кед здоровця
даст ім добрий Бозьо
ачий понесут дакус іщы
наш біль лемківскій
по вытолченій дорозі

Але ем не зробил з гамбы ряндю
о смерти Твой не повіл
бо то неправда

Зрештом они іщы зовсім діти
правды той не годни зрозуміти

Піснь 4

Завчасу пришла зима
того рока

Горы нашы
една поза другу
як білы медведі ся проходять

І кед поминути буків смутну смугу
красота нашы Карпаты

Та што ту заправды писати
Хоц уж не смотриш
очами не смотриш
Ты вшытко тото в собі маєш

І уж Ти оген не спалит т о г о
не забере Тобол

Піснь 5

Дідове казали дором ся ділити
жебы ся зыйти на тамтым сьвіті

І якже буде Брате
кзд не суджено было
хлібчык преламати

А може
може

Жыли мы преці в вільным сьвіті
вільно нам было дідам не вірити

Піснь 6

Іщы ся Тя зьвідам
попрошу Тя іщы
а Ты здорований далекістю
кед маш кус покоя
черкний мі слово
або ся мі гвидій під ясеньом

Ци підліст така гын
як гев
ци правды до пригірщ не найти
до жмені

Же прийде час мій
т о т о знати

Та прийде

Але хоц тілко черкний
ци видно одтамаль
Карпаты

Піснь 7

Завчасу пришла зима
Пані Біла
завчасу душам нашым
іний приоділа

Лем яличкы як сьвічки
зеленістю гріют
лем смеречкы пахнут кадиллом

І місячок ходит по небі
по нашым
слівця гу отарі зганят
думкы пасе

Скоро буде дніло
выйде сонце з ліса

Спий Поете
славу Твою жытя пише

Крениця, ніч з 6 на 7 листопада 1987 рока

Планетники

або слово о выставі
Єдно серце
Віктора Сандовича

*Покаль землі твердь
в своїх межах крайніх
Чує плескіт фаль, вколо оповита
Зрачним ефіром, —
Завсе з уст до уст ішла буде світлом
Вірна слава їх, непідвладна смерти.*

(Павел Русин, 1470 – 1517)

Прелюдія

Мы частичками космосу
дрібными молекулами

Деси ту
деси там
вызерат зо знимкы праділо
Молочном Дорогом
сіс насіння

Деси ту
деси там
трепле ся іщы комірочка жытя

Мы планетники
з назначыня

І н т о н а ц и я

Хоц так тихо
тихо
а преці пред нами
за нами
під нами плыне
Ой верше мій

І труба Єрихону
вплела ся до звуків
дре душу
до вічної памяти
сігати змушат

А Юродивий бесідує
Словом
пїлсловом
і тишыном
сумліня нашы
до купочки спинат

А звуки плынут
плескают
черкотят
з вітром ся дзіргают по ялицях
як жытя
як жытя

А Юродивий бесідує
Громом
пїлсловом
типыном
гласкат і бичусе

Чусш дітино
видиш сыну
тота молочна дорога
твоя Лемковина

В и д ж ы н я 1

В тым млинци даколи
зерно жытя мололи
іщы в ним остали
білы порошокы

В тым лемківскым млинци
Ты ся з Народом повігчал
Мученику

Дал єс тисячам хлібы і рыбы
і винко як кровця червене
да не алчут
не жадут
посеред слоты осени

Кормом Твоім сыты
пішли до сьвіта
в ешелонах з вапном

Горнята порожні
по собі лишыли
і насіня надіі
поропынкі білы

В и д ж ы н я 2

Знам што хцеш выречы
Же і розтрачены
по гмлавицях сьвіта
годни мы преці собом быти

Же тота кулька
што трафила
в означене крейдом місце
за мала была
жебы нас забити

В и д ж ы н я 3

З заповітного Олимпу
де нас понести годны
дві грубезны плозы
настроєны до лету
як нарты Никанена

А може лем
запряжеме Пегаза
до величезной вагы
привадиме
до маленького
червеного
дервяного авточка
і поіхаме правды глядати

Ачий ся зопреме
в добрым місци
До авточка єс преці приставил
гамулец механічний

В и д ж ы н я 4

Потратила яличка
шпильочкы зелены
Не встиг колютви
зробити з ней хтоси
на кобичці зрубати
в шпаргеті спалити
Колишню діточу
Рождества радіст
лишыл під древетньом

А ты ю двигнул
і ту поставил
і подзіргал на ній
як сивий смуток
білы шматкы

Так
была колиси
розьіскрена зима
і розсьміяна яличка
жывозелена
были полазники
были колядники
і з нами Бог

А днес лем тоты
як сивий смуток
на голых штырбелях
білы шматкы

В и д ж ы н я 5

Пра-прадідо Тимофій
зберал каміня
складад на меджы
земличку лелючыл
Жебы му родила
хлібусь аркісяний
насуцний

Не знал
не подумал ани
же земличка вродити годна
пра-правнука
што на вчєных плєчах
купы каміня знесе
до двору паньского в Горлицях

Жебы о сто літ вказати
його кырвавицю

В и д ж ы н я 6

На кавальці дошки
розп'ял єс мого сокола

Ту єс отворил
де сонатіна на єдно серце
і прибил двома цьваками

Повідж мі лем
чом так при самій землі
чом так під ногами

Ци віриш
же двигне крыла
же вшп'ятко єдно
полетит

В и д ж ы н я 7

Єден попри другым
єс поскладад
обрізкы
з дерева што не так давно
з вітром ся кохало
ризовина сьвіжа іпцы
біліє на ним

А тоту остырцю сукату
чого-с стоячы поставил

Ачий загорідку нову
будеш городил
Не землю грішну
од неба

В и д ж ы н я 8

Кавалец платви старой
апостолом стоїт
перед єдиным як серце
отвореным вікном

Кавалец платви старой
час з ней выссал жытя

Кед бы не з єдною лем страны
чоп спорохнілий мала
была бы як Сьвітовид
перед Сьвітлістю Сьвіта

В и д ж ы н я 9

Погласкали поломені
наш облачок
Счорнілом
потрісканом головньом
вызерат до світа

Бабин стільчык
єс г' нему приставил
Най сам не смотрит
на одходячы дороги

Виджыня 10

Як тін званого на вечерю
сіл ем сой до стола
округлого

Сіл ем сой на пняка
врізаного з трагаря
што двигал колиси
дах над головою предків

Сядте ту зо мною
при округлым столі
З дванадцятьох
здремузганых погариків
выбереме іщы
іштырі якы-такы

Сядте
зробиме гостину
Віктор честуе
водичком з джерельця
соком з винограду

В и д ж ы н я 11

(вертаючы з гостіны)

Тота праведніст днешня
компутерова
як мармуровы пльгты
холодно-слизкы
в Дворі Карваціянів

Летят леніі крижувано
рівно-склесисто

Ты віриш
же найде зрозумліня
же ся ту змістит
наш покривлений
біль лемківскій

В и д ж ы н я 12

Час за чепігы ся взяти
скыбу проорати
по вызначеній
білій леніі

Та як же
што же
милий Боже
зас камін пред нами
і то млинській

Одкальси взял ся
на царині
уж гряділь зопсул
спер ся на череслі
ни го обыйти
ни піднести

А біла ленія
проста-проста
там гет
до цілі
до завершености

І леміш сьвіжо выклепаний
а ту зас камін
такій камін

Д о с ь п і в

Покаль зірниця сходить
на нашым небі
покаль потічки течут
в яругах зелених
покаль на трагары
роснут ялиці
і ластівкы білы
вертают гу ярі
покаль в нас чеберче
єдно серце
будеме вандрувати

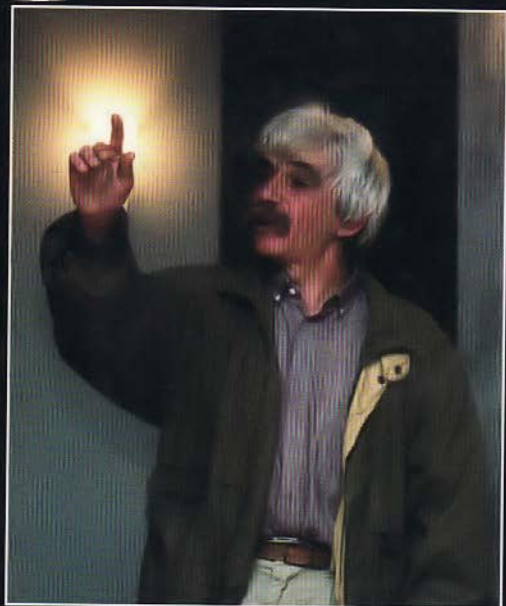
Планетники
з Молочною Дорогы

Крениця, ніч з 6 на 7 вересня 1995 рока

Зміст

Серед дороги	5
Бродяча балада	6
Гудаку, грай	7
Жебы так	8
Дни	9
xx (Деревцьом зеленым)	10
Уж вас не дігону	11
Камелеону посланіє	12
<hr/>	
Отверанка	15
Серед люди	16
Писаня і орапя	17
Жыє человек	18
Так мі напиште	19
<hr/>	
Кесареве – кесареви	21
Огрій мі душу	22
З Дарвіна	23
Замкнене посіджыня	24
Так Петрусю I	25
Так Петрусю II	26
Так Петрусю III	27
<hr/>	
Бранденбургска Брама	29
Райхстаг	30
Oranienburgerstrasse	31
<hr/>	
Нич мине ніч	33
Як написано	34
Серце і рука	35
Явожно	36
<hr/>	

АМЕРИКА	39
Похвала пісні	41
Копія	42
НН	43
Мы надлюде	44
Нашлідство внукам	45
Америка	46
Сателітарний програм	47
Зелене сьвітло по дорозі на нічліг в Пана Панаса	48
В лазничці Пана Панаса	49
Пісня ветеранів	50
Выполнена роля	51
О два роки I	52
О два роки II.....	53
<hr/>	
Недосьпіваний триптих	55
<hr/>	
Брату Желемови намогьльний сьпів	59
<hr/>	
Планетники або слово о выставі <i>Єдно Серце</i>	69

(...) Petro Murianka, czyli według dowodu osobistego Piotr Trochanowski, wydał dotąd trzy tomy wierszy (a także kilka innych książek o innym charakterze i przeznaczeniu). Te trzy tomy to *Suchy badyl* (1983), „Мурянчыско” [*Murianczyško 'mrowisko'*] (1984), *Jak sokół wodę z kamienia* • „Як сокіл воды на камени” (1989).

(...) *Sokół*, jak nazywają tę książkę niektórzy kolokwialnie, rozszedł się szybko, powszechnie się

spodobał i przyniósł swemu autorowi ogromnie prestiżową nagrodę imienia Stanisława Piętaka (nie będzie mi może poczytane za kalandrię gniazda ojczystego, jeśli powiem, że dla Łemka otrzymanie polskiej nagrody poetyckiej to dwakroć większy, ale też dwakroć trudniej osiągalny sukces niż dla Polaka gente i natione).

Murianka stał się wielką nadzieją akceptujących go czytelników. // I był to rok 1989, i potem nastąpiła cisza edytorska. Odtąd żadnego już lirycznego tomu.

Murianka popularyzował innych poetów oraz inne poetki – np. w antologii *Łemkowie piszą* (1989), w antologii „Мамко куп ми книжку” [*Mamko kup mi knyżku 'mamo, kup mi książkę'*] (1995), w dwumiesięczniku „Бесіда”, którego jest redaktorem naczelnym, na częstych a wielce instruktywnych literacko imprezach łemkowskich oraz wielojęzycznych. Wszystkim przecierał szlaki, o sobie myślał mało.

Wysoka już pora na ten nowy tom, na *Planetników*, jeśli się jego, Muriankę, zobaczy w kontekście od dawna utworzonym przez jego poezję. (...)

Zbigniew Siatkowski